

IGNATIUS
DIVINA MISERATIONE ET SEDIS APOSTOLICÆ GRATIA
EPISCOPUS RATISBONENSIS

PATRICIUS ROMANUS

SS. D. N. LEONIS PP. XIII. PRÆLATUS DOMESTICUS
ET SOLIO PONTIFICIO ASSISTENS etc. etc.

OMNIBUS HAS LITTERAS VISURIS SALUTEM ET BENEDICTIONEM A DOMINO.

Cum juxta Constitutionem Urbani VIII. d. d. 17. Junii 1644 nemini liceat Pontificale Romanum typis edere aut vulgare, nisi facultate in scriptis accepta a loci Ordinariis, quam facultatem non prius concedant, quam Pontificale tam ante quam post impressionem cum originalibus diligenter contulerint; Nos ad dilecti Filii Friderici Pustet, Typographi S. Sedis et Sacri Rituum Congregationis, et Bibliopolæ Ratisbonensis preces R. P. Georgium Schober C. Ss. R., Censorem Nostrum, deputavimus, qui diligenti examine instituto hujus editionis Pontificalis Romani integritatem, omnimodamque cum editione a S. R. C. die 3. Aug. 1888 uti typica declarata consonantiam comprobaret.

Quam ob rem quum ex illius Censoris testimonio de hac consonantia certiores facti simus, quumque ab eodem relatum Nobis sit, hanc editionem Originalibus, omisso cantu, quoad textum ad amussim respondere, et a S. R. C. declaratum fuisse, eandem plane concordare cum editione typica ab eadem Congregatione publicata: Nos prædictum Pontificale Romanum a Friderico Pustet excusum tenore præsentium adprobamus, evulgandique licentiam impertimur.

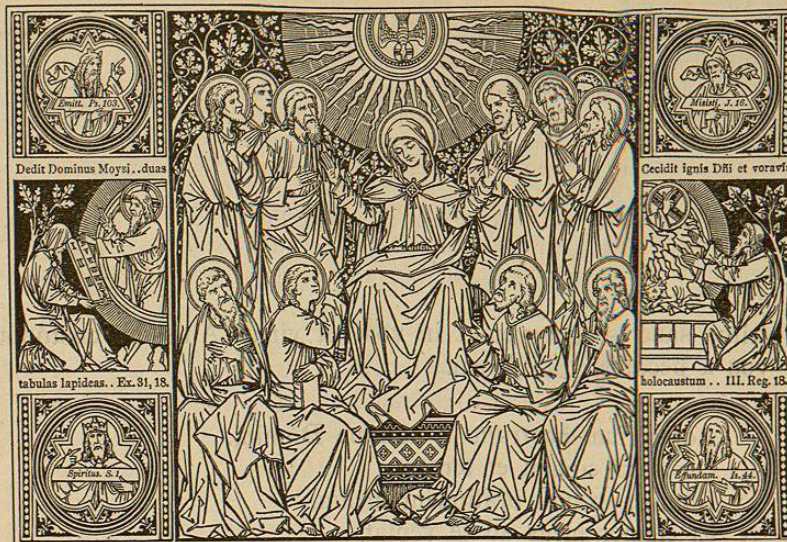
In quorum fidem has Nostras litteras manu Nostra subscriptas atque Sigillo Nostro Episcopali munitas, expediri mandavimus.

Ratisbonæ, die 8. Maji 1891.

+ Ignatius Ep̄ps Ratisbon.

(L. S.)

Dr. Fr. X. Leitner, Secret.

PONTIFICALIS

PARS PRIMA.

DE CONFIRMANDIS.

Pontifex infantes, pueros, vel alios sacri baptismatis unda perfusus, confirmare volens, paratus supra rochetum; vel, si sit Regularis, supra superpelliceum, amictu, stola, pluviali albi coloris, et mitra, accedit ad faldistorium ante medium altaris, aut in alio convenienti loco sibi paratum; et in eo sedens, renibus altari, et facie populo versis, baculum Pastoralem in sinistra tenens, populum coram se stantem admonet, quod nullus alius, nisi solus Episcopus, Confirmationis ordinarius minister est.

Nullus confirmatus debet reconfirmari.

Nullus, qui non sit confirmatus, potest esse in confirmatione patrinus; nec pater, aut mater, maritus, aut uxor.

Nullus excommunicatus, interdictus, vel gravioribus facinoribus alligatus, aut christianæ fidei rudimentis non edoctus, ingerat se ad percipiendum hoc Sacramentum, vel ad tenendum confirmandum.

Adulti deberent prius peccata confiteri, et postea confirmari; vel saltem de mortalibus, si in ea inciderint, conterantur.

Hoc Sacramento contrahitur spiritualis cognatio impediens matrimonium contrahendum, et dirimens jam contractum; quæ cognatio confirmantem, et confirmatum, illiusque patrem, et matrem, ac tenentem non egreditur.

Nullus præsentet nisi unum, aut duos, non plures, nisi aliter necessitas suadeat, arbitrio Episcopi.

Confirmandi deberent esse jejuni.

Confirmato debet ligari frons, et sic manere quousque Chrisma desiccetur, vel extergatur.

Proinde, unusquisque confirmandus portet lineam vittam mundam, cum qua ligetur caput.

Nullus confirmatus discedat, nisi benedictione accepta, quam Pontifex post omnium confirmationem dabit.

Infantes per patrilinos ante Pontificem confirmare volentem teneantur in brachiis dextris. Adulti vero, seu alii majores ponant pedem suum super pedem dextrum patrini sui. Et ideo, neque masculi feminis patrini, neque feminæ masculis matrinxæ esse deberent.

Quibus per ordinem ante Pontificem dispositis, Pontifex sedens lavat manus, deinde deposita mitra surgit, et stans versa facie ad confirmandos, junctis ante pectus manibus, confirmandis genua flectentibus, et manus ante pectus junctas tenentibus, dicit:

Spírítus sanctus supervéniat in vos, et virtus Altíssimi custódiat vos a peccátis. **R.** Amen.

Deinde signans se manu dextra a fronte ad pectus signo crucis, dicit:

V. Adjutórium nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cœlum et terram.

V. Dómine exaúdi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum. **R.** Et cum spírítu tuo.

Tunc extensis versus confirmandos manibus, dicit:

Orémus.

Omnípotens sempitérne Deus, qui regeneráre dignátus es hos fámulos tuos ex aqua et Spírítu sancto; quique dedísti eis remisióem ómnium peccatórum; emítte in eos septifórmem Spírítum tuum sanctum Paráclítum de cœlis. **R.** Amen.

Spírítum sapiéntiæ, et intelléctus. **R.** Amen.

Spírítum consílii, et fortitúdinis. **R.** Amen.

Spírítum sciéntiæ, et pietátis. **R.** Amen.

Adímple eos Spírítu timóris tui, et consígnat eos signo crucis Christi, in vitam propitiátus ætérmam. Per eúmdem Dóminum nostrum Jesum Christum Fílium tuum: Qui tecum vivit, et regnat in unitáte ejúsdem Spírítus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Pontifex sedens super faldistorium prædictum, vel etiam, si multitudo confirmandorum id exegerit, dispositis illis per ordinem super gradus presbyterii, vel alibi, Pontifex stans cum mitra, illos confirmat per ordinem genuflexos, et uno ordine confirmato, illi surgunt, et alii genuflectunt, et confirmantur, et sic usque in finem. Et Pontifex inquit sigillatim de nomine cujuslibet confirmandi, sibi per patrinum, vel matrinxam flexis genibus præsentati, et summitate pollicis dextræ manus Chrismate intincta, dicit:

N. Signo te signo cru- ✠ cis: quod dum dicit, producit pollice signum crucis in frontem illius; deinde prosequitur:

Et confírmo te Chrísmate salútis. In nómine Pa- ✠ tris, et Fí ✠ lii, et Spírítus ✠ sancti. R. Amen.

Deinde leviter eum in maxilla cædit, dicens: **Pax tecum.**

Omnibus confirmatis, Pontifex tergit cum mica panis, et lavat pollicem, et manus super pelvim.

Deinde aqua lotionis cum pane fundatur in piscinam sacrarii. Interim dum lavat manus, cantatur sequens Antiphona, vel legitur a ministris, quod etiam in similibus servari debet.

Confirma hoc Deus, quod operátus es in nobis a templo sancto tuo quod est in Jerúsalem.

V. Glória Patri, et Fílio, et Spírítu sancto. **R.** Sicut erat in princípío, et nunc, et semper, et in sæcula sæculórum. Amen.

Deinde repetitur Antiphona. **Confirma hoc, Deus.** Qua repetita, Pontifex deposita mitra surgit, et stans versus ad altare, junctis ante pectus manibus, dicit:

V. Osténde nobis Dómine misericórdiam tuam.

R. Et salutáre tuum da nobis.

V. Dómine exaúdi oratióem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

V. Dóminus vobíscum. **R.** Et cum spírítu tuo.

Deinde junctis adhuc ante pectus manibus, et omnibus confirmatis devote genua flectentibus, dicit:

Orémus.

Deus, qui Apóstolis tuis sanctum dedísti Spírítum, et per eos, eorúmque successóres, céteris fidélibus tradéndum esse voluísti; réspice propítius ad humilitátis nostræ famulátum, et præsta; ut eórum corda, quorum frontes sacro Chrísmate delinívimus, et signo sanctæ Crucis signávimus, idem Spírítus sanctus in eis supervéniens, templum glóriæ suæ dignánter inhabitándo perficiat: Qui cum Patre, et eódem Spírítu sancto vivis et regnas Deus, in sæcula sæculórum. **R.** Amen.

Deinde dicit:

Ecce sic benedicétur omnis homo, qui timet Dóminum.

Et vertens se ad confirmatos, faciens super eos signum crucis, dicit:

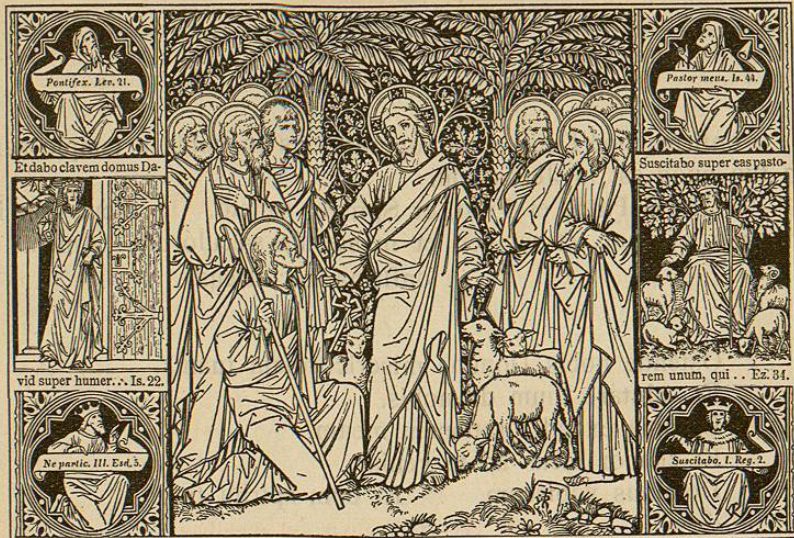
Bene ✠ dícat vos Dóminus ex Sion, ut videátis bona Jerúsalem ómnibus diébus vitæ vestræ, et habeátis vitam ætérmam.

R. Amen.

Expedita itaque Confirmatione, Pontifex sedens, accepta mitra, patrinis et matrinxam annuntiat, quod instruant filios suos bonis moribus, quod fugiant mala, et faciant bona, et doceant eos **Credo in Deum, et Pater noster, et Ave María,** quoniam ad hoc sunt obligati.

Hoc Sacramentum potest conferri minus solemniter quocumque die, hora et loco, et causa ad arbitrium Episcopi.

DE ORDINIBUS CONFERENDIS.

Quando Episcopus ordinationem facere disposuerit, omnes, qui ad sacrum ministerium accedere voluerint, feria quarta ante ipsam ordinationem, vel quando Episcopo videbitur, ad civitatem evocentur. Episcopus autem a Sacerdotibus, et aliis prudentibus viris, peritis divinæ legis, ac in ecclesiasticis functionibus exercitatis, sibi ascitis, ordinandorum genus, personam, ætatem, institutionem, mores, doctrinam, et fidem diligenter investiget, et examinet.

Nullus ad Subdiaconatus Ordinem ante vigesimum secundum, ad Diaconatus ante vigesimum tertium, ad Presbyteratus ante vigesimum quintum ætatis suæ annum promoveatur. Sciant tamen Episcopi, non singulos, in ea ætate constitutos, debere ad hos Ordines assumi, sed dignos dumtaxat, et quorum probata vita senectus sit. Regulares quoque, nec in minori ætate, nec sine diligenti Episcopi examine ordinentur.

Prima Tonsura non initientur, qui Sacramentum Confirmationis non susceperint, et fidei rudimenta edocti non fuerint; quique legere, et scribere nesciant, et de quibus probabilis conjectura non sit, eos non sæcularis iudicii fugiendi fraude, sed ut Deo fidelem cultum præsentent, hoc vitæ genus elegerint.

Ad minores Ordines promovendi bonum a Parocho, et a magistro scholæ, in qua educantur, testimonium habeant. Hi vero, qui ad singulos majores erunt assumendi, per mensem ante ordinationem Episcopum adeant, qui Parocho, aut alteri, cui magis expedire videbitur, committat, ut nominibus, ac desiderio eorum, qui volent promoveri, publice in Ecclesia propositis, de ipsorum ordinandorum natalibus, ætate, moribus et vita a fide dignis diligenter inquireat, et litteras testimoniales, ipsam inquisitionem factam continentes, ad ipsum Episcopum quamprimum transmittat.

Minores Ordines iis, qui saltem Latinam linguam intelligant, per temporum interstitia, nisi aliud Episcopo magis expedire videretur, conferantur, ut eo accuratius, quantum sit hujus disciplinæ pondus, possint edoceri; ac in unoquoque munere, juxta præscriptum Episcopi, se exercent, idque in ea, cui adscripti erunt, Ecclesia, nisi forte ex causa studiorum absint; atque ita de gradu in gra-

dum ascendant, ut in eis cum ætate vitæ meritum et doctrina major accrescat. Quod et honorum morum exemplum, et assiduum in Ecclesia ministerium, atque major erga Presbyteros, et superiores Ordines reverentia, et crebrior, quam antea, Corporis Christi Communio maxime comprobabunt. Cumque hinc ad altiores gradus, et sacratissima mysteria sit ingressus, nemo iis initiatur, quem non scientiæ spes majoribus Ordinibus dignum ostendat. Hi vero non nisi post annum a susceptione postremi gradus minorum Ordinum, ad sacros Ordines promoveantur: nisi necessitas, aut Ecclesiæ utilitas, iudicio Episcopi, aliud exposcat.

Subdiaconi, et Diaconi ordinentur, habentes bonum testimonium, et in minoribus Ordinibus jam probati, ac litteris, et iis, quæ ad Ordinem exercendum pertinent, instructi. Qui sperent, Deo auctore, se continere posse; Ecclesiis, quibus adscribentur, inserviant; sciantque maxime decere, si saltem diebus Dominicis, et solemnibus, cum altari ministraverint, sacram Communionem perciperint. Promoti ad sacrum Subdiaconatus Ordinem, si per annum saltem in eo non sint versati, ad altiorem gradum, nisi aliud Episcopo videatur, ascendere non permittantur. Duo sacri Ordines non eodem die, etiam Regularibus, conferantur.

Qui pie et fideliter in ministeriis antea se gesserint, et ad Presbyteratus Ordinem assumuntur, bonum habeant testimonium; et hi sint, qui non modo in Diaconatu, ad minus annum integrum, nisi ob Ecclesiæ utilitatem, ac necessitatem, aliud Episcopo videretur, ministraverint; sed etiam ad populum docendum ea, quæ scire omnibus necessarium est ad salutem, ac administranda Sacramenta, diligenti examine præcedente, idonei comprobentur; atque ita pietate, et castis moribus conspicui, ut præclarum bonorum operum exemplum, et vitæ monita ab eis possint exspectari.

Illegitimi sine dispensatione Apostolica, ad sacros Ordines promoveri non possunt; ad minores tamen possunt ex dispensatione sui Episcopi ordinarii: neque etiam furiosi, amentes, servi, homicidæ, irregulares, insigni corporis vicio deformes, aut manci ordinari possunt.

Examinentur de Ordine, in quo sunt constituti, et quando, et a quo illum receperunt.

Clericus sæcularis, quamvis alias sit idoneus moribus, scientia, et ætate, ad sacros Ordines non promoveatur, nisi prius legitime constet eum beneficium ecclesiasticum, quod sibi ad victum honeste sufficiat, pacifice possidere. Id vero beneficium resignare non possit, nisi facta mentione; quod ad illius beneficii titulum sit promotus, neque ea resignatio admittatur, nisi constito, quod aliunde vivere commode possit, et aliter facta resignatio nulla sit. Patrimonium vero, vel pensionem obtinentes ordinari posthac non possint, nisi illi, quos Episcopus judicaverit assumendos pro necessitate, vel commoditate Ecclesiarum suarum, eo quoque prius perspecto, patrimonium illud, vel pensionem vere ab eis obtineri, taliaque esse, quæ eis ad vitam sustentandam satis sint; atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut exstingui, vel remitti nullatenus possint, donec beneficium ecclesiasticum sufficiens sint adepti, vel aliunde habeant, unde vivere possint.

Advertat diligenter Pontifex, cum Ordines confert, ne in expressione formarum, vel collatione instrumentorum ipsorum Ordinum deficiat; frequenter Pontificale respiciat, et mature procedat. Moneat ordinandos, quod instrumenta, in quorum traditione character imprimatur, tangant. Secretas morose dicat, ut ordinati ad Sacerdotium possint illas cum eo dicere; debent enim ex consuetudine concelebrare, et etiam verba consecrationis proferre.

Tempora ordinationum sunt: Sabbata in omnibus Quatuor Temporibus, Sabbatum ante Dominicam de Passione, et Sabbatum sanctum.

Clericatus, seu prima Tonsura, quocumque die, hora, et loco conferri potest.

Minores vero Ordines possunt dari singulis Dominicis et festivis diebus duplicibus ex præcepto, ubicumque, in mane tamen.

Ordinandi omnes debent in Ecclesia se præsentare, cum tonsura, habitu, et paramentis Ordini suo convenientibus, et candelis in manu accensis. Et cum a Notario Episcopi nominati fuerint, respondeant, **Adsum**, et accedant ad locum ordinationis, secundum ordinem descriptionis.

Advertat quoque Pontifex, quod si unus tantum sit per eum ad quemcumque Ordinem promovendus, illum admoneat, et alloquatur, non in plurali, ut textus dicit, sed in singulari.

In Sabbatis Quatuor Temporum, in quibus fiunt ordinationes generales, Tonsuræ fieri debent post **Kýrie eléison**. Deinde, dicta prima Lectione, ordinantur Ostiarii. Post secundam Lectionem, Lectores. Post tertiam, Exorcistæ. Post quartam, Acolythi. Post quintam, Subdiaconi. Finita Epistola, Diaconi. Et demum ante ultimum versum Tractus, vel infra Octavam Pentecostes, ante ultimum versum Sequentiæ, ordinantur Presbyteri.

Si ordinationes fiant in Sabbato ante Dominicam de Passione, quia unica tantum dicitur Lectio, Tonsuræ debent fieri immediate post Introitum. Omnes minores Ordines post **Kýrie eléison**. Subdiaconi immediate post Collectam. Diaconi post Epistolam. Presbyteri ante ultimum versum Tractus.

Idem servetur quandocumque dantur Ordines sacri extra Tempora, ex dispensatione Apostolica. Quod si fiat inter Pascha et Pentecosten, Presbyteri ordinantur ante ultimum **Ÿ**. Si inter Pentecosten et Septuagesimam, ordinantur ante **Ÿ**. **Allelúja**. Et antequam ad collationem Ordinum procedatur, legitur mandatum Apostolicum, sive supplicatio, cujus vigore Pontifici facultas conceditur ordinandi; quibus lectis, dicit Pontifex, **Deo grátias**, et ad ordinationem procedit.

Si vero Sabbato sancto ordinationes fiant, Officium incipitur a prima prophetia, et continuatur, prout in Ordinario, usque ad Litanias inclusive, in quibus, dicto, **Ut ómnibus fidélibus, etc.**, surgit ab accubitu Pontifex, et conversus ad ordinandos, eos benedicit, prout post Litanias infra ponitur. Deinde perficiuntur Litanie, et Pontifex facit Confessionem, et dicto **Kýrie eléison**, pro Missa, ordinat ad primam Tonsuram. Tum dicit, **Glória in excélsis Deo, etc.** quo dicto, ordinat ad quatuor minores Ordines. Deinde dicit Orationem ordinariam, cum alia pro ordinandis, quibus dictis, ordinat ad Subdiaconatum. Tum dicitur Epistola, et ea dicta, ordinat Diaconos. Dicitur deinde **Allelúja**, cum suo versu, et prima pars Tractus, quibus dictis, ordinat Presbyteros; post quorum ordinationem dicitur versus Tractus, Evangelium, et alia, prout in Ordinario.

Quando autem Pontifex extra Missarum solemnias es promoturus aliquos ad primam Tonsuram, vel ad quatuor minores Ordines, sufficit quod habeat stolam supra rochetum, vel supra superpelliceum (si sit Regularis) et mitram simplicem. Cum autem est celebraturus pro sacris Ordinibus conferendis, habere debet sandalia, et omnia paramenta Pontificalia, et dicere Psalmum, **Quam dilécta, etc.**

Ordinationes sacrorum Ordinum, statutis a jure temporibus, ac in Cathedrali Ecclesia, vocatis, præsentibusque ad id Ecclesiæ Canonicis, publice celebrentur: si autem in alio diócesis loco, præsentem Clero loci, dignior, quantum fieri poterit, Ecclesia semper adeatur.

Cum igitur ordinationes faciendæ sunt, per Sacristam, seu alium, ad quem spectat, præparantur omnia, quæ necessaria sunt pro Missa Pontificali. Et demum, cum tempus ordinationis instat, hora competenti, Pontifex cappa magna indutus, Capellano illam post eum deferente, venit ad Ecclesiam, ubi ordinationes fieri debent, et accedens ante altare, genuflexus ibidem aliquamdiu orat. Deinde vadit

ad sedem, ubi paramenta capere consuevit; vel, si non sit in Ecclesia sua, ad faldistorium, ad cornu Epistolæ sibi paratum, ubi sedens accipit omnia paramenta Pontificalia coloris temporis convenientis, et mitram simplicem, dicens Psalmum, **Quam dilécta, etc.**

Pontifex sic paratus, baculum Pastoralem in sinistra tenens, accedit ad gradus altaris, ubi depositis baculo et mitra, facta altari reverentia cum profunda capitis inclinatione, facit cum ministris Confessionem. Interim cantatur a choro Introitus, et **Kýrie eléison**. Finita Confessione, Pontifex ascendit ad altare, illud in medio osculatur, et textum Evangelii ad sinistram: incensat altare more solito, resumit mitram, et revertitur ad sedem, seu ad faldistorium, ad cornu Epistolæ; ubi, deposita mitra, et versa facie ad altare, oblato sibi per ministrum libro, ex eo legit Introitum, et **Kýrie eléison**; quibus dictis, sedet cum mitra, donec perficiatur a choro ultimum **Kýrie eléison**. Quo finito, surgit Pontifex, et cum mitra ad faldistorium, ante medium altaris sibi præparatum, accedit, et in illo sedet, renibus altari versis. Tum Archidiaconus vocat omnes ordinandos, dicens: **Accédant omnes, qui ordinandi sunt**. Quibus ante altare coram Pontifice genuflexis, et in modum coronæ dispositis, Archidiaconus publice interrogat omnes, si sint aliqui, qui forte non sint confirmati; quia non debent ad ordinationem accedere, nisi prius confirmentur. Et, si aliqui confirmandi erunt, tunc depositis Pontifex annulis, et chirothecis, lavat manus, reassumit annulos, et confirmat, prout habetur supra folio primo; vel si non erunt aliqui confirmandi, palam interdicat per unum ex suis, sub his verbis:

Reuerendíssimus in Christo Pater, et Dóminus, Dóminus **N.** Dei, et Apostólicæ Sedis grátia Episcopus **N.** sub excommunicatiónis pœna præcipit, et mandat ómnibus, et síngulis, pro suscipiéndis Ordinibus hic præsentibus, ne quis forsan eórum irregularis, aut álias a jure, vel ab hómine excommunicátus, interdictus, suspensus, spúrius, infámis, aut álias a jure prohibitus, sive ex aliéna diócesi oriúndus, sine licéntia sui Episcopi, aut non descriptus, examinátus, approbátus, et nominátus, ullo pacto aúdeat ad suscipiéndos Ordines accédere. Et quod nullus ex ordinátis discédát, nisi Missa finíta, et benedictióne Pontificis accépta.

Demum ad ordinationem procedat.

DE CLERICO FACIENDO.

Clericus fieri potest etiam extra Missarum solemniam quocumque die, hora, et loco.

Pro Clericis ordinandis, parentur forfices pro incidendis capillis, et bacile pro illis imponendis. Et quilibet ordinandorum habere debet suum superpelliceum super brachium sinistrum, et candelam in manu dextra. Et vocantur omnes tonsurandi nominatim, et sigillatim per Notarium, et quilibet respondet, **Adsum.**

Quibus ante altare coram Pontifice in faldistorio cum mitra sedente genuflexis, Pontifex surgit cum mitra, et dicit:

V. Sit nomen Dómini benedictum.

R. Ex hoc nunc, et usque in sæculum.

V. Adjutoriū nostrum in nómine Dómini.

R. Qui fecit cælum et terram.

Orémus, fratres carissimi, Dóminum nostrum Jesum Christum, pro his fámulis suis, qui ad deponéndum comas cápítum suórum pro ejus amóre festinant, ut donet eis Spíritum sanctum, qui hábitum religionis in eis in perpétuum consérvet, et a mundi impediménto, ac sæculári desidério corda eórum deféndat; ut, sicut immutántur in vultibus, ita dextera manus ejus virtutis tribuat eis incrementa, et ab omni cæcitate spirituáli et humana, óculos eórum apériat, et lumen eis æternæ grátiae concédatur: Qui vivit et regnat cum Deo Patre in unitate ejúsdem Spíritus sancti Deus, per ómnia sæcula sæculórum.

Post hæc, sedente Pontifice, schola inchoat et prosequitur Antiphonam, et Psalmum.

Tu es Dómine qui restitues hæreditatem meam mihi.

Psalmus 15.

Consérva me Dómine, quóniam sperávi in te: * dixi Dómino: Deus meus es tu, quóniam bonórum meórum non eges.

Sanctis, qui sunt in terra ejus: * mirificávit omnes voluntates meas in eis.

Multiplicatæ sunt infirmitates eórum: * póstea acceleravérunt.

Non congregábo conventicula eórum de sanguinibus: * nec memor ero nóminum eórum per lábia mea.

Repet. tota Ant. Tu es Dómine.

Incepto Psalmo, Pontifex cum forficibus incidit unicuique extremitates capillorum in quatuor locis; videlicet, in fronte, in occipitio, et ad utramque aurem, deinde in medio capitis aliquot crines capillorum, et in bacile deponit, et quilibet, cum tondetur, dicit:

Dóminus pars hæreditatis meæ, et cálicis mei: tu es, qui restitues hæreditatem meam mihi.

Omnibus tonsis, mitra deposita, surgit Pontifex, et stans versus ad illos, dicit:

Orémus.

Præsta quæsumus omnipotens Deus, ut hi fámuli tui, quorum hódie comas cápítum pro amóre divino deposuimus, in tua dilectione perpétuo máneant; et eos sine mácula in sempiternum custódiás. Per Christum Dóminum nostrum.

R. Amen.

Tunc schola inchoat, et prosequitur Antiphonam sequentem. Qua incepta, Pontifex sedet cum mitra:

Ant. Hi accipient benedictionem a Dómino: et misericórdiam a Deo salutári suo: quia hæc est generatio quærentium Dóminum.

Psalmus 23.

Dómini est terra, et plenitúdo ejus: * orbis terrárum, et universi qui hábitant in eo.

Quia ipse super mária fundávit eum: * et super flúmina præparávit eum.

Quis ascéndet in montem Dómini? * aut quis stabit in loco sancto ejus?

Innocens mánibus, et mundo corde: * qui non accépit in vano ánimam suam, nec jurávit in dolo próximo suo.

Hic accipiet benedictionem a Dómino, * et misericórdiam a Deo salutári suo.

Hæc est generatio quærentium eum, * quærentium faciém Dei Jacob.

Attóllite portas principes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus fortis et potens, Dóminus potens in prælio.

Attóllite portas principes vestras, et elevámini portæ æternáles: * et introíbit Rex glóriæ.

Quis est iste Rex glóriæ? * Dóminus virtutum ipse est Rex glóriæ.

Glória Patri, et Fílio, * et Spíritui sancto.

Sicut erat in principio, et nunc, et semper, * et in sæcula sæculórum. Amen.

Deinde repetitur tota Antiphona. Hi accipient, etc.

Qua finita, surgit sine mitra Pontifex, et ad altare conversus, dicit: **Orémus.**

Et ministri dicunt: **Flectámus génuá. R. Leváte.**

Et mox ad tonsos genuflexos versus Pontifex, dicit:

Adésto, Dómine, supplicatióibus nostris, et hos fámulos tuos bene ✠ dicere dignáre, quibus in tuo sancto nómine hábitum sacrae religiónis impónimus; ut, te largiénte, et devóti in Ecclésia tua persístere, et vitam percípere mereántur aetérnam. Per Christum Dóminum nostrum. **R. Amen.**

Tunc Pontifex sedet cum mitra, et accipiens in manu superpelliceum, dicit singulis:

Induat te Dóminus novum hóminem, qui secúndum Deum créatus est, in justítia, et sanctitáte veritátis.

Et mox imponit illud cuilibet, repetendo, **Induat te, etc.** immittens usque ad scapulas; et immediate trahens, si unum tantum sit superpelliceum; sicque facit usque ad ultimum, qui eo totaliter induitur; si vero quisque suum superpelliceum habeat, singuli totaliter induuntur. Quo expedito, sine mitra surgit Pontifex, et versus ad illos dicit:

Orémus.

Omnípotens sempitérne Deus, propitiáre peccátis nostris, et ab omni servitúte sæculáris hábitus hos fámulos tuos emúnda; ut dum ignomíniam sæculáris hábitus depónunt, tua semper in ævum grátia perfruántur: ut, sicut similitúdinem coronæ tuæ eos gestáre fácimus in capítibus, sic tua virtúte hæreditátem súbsequi mereántur aetérnam in córdibus: Qui cum Patre, et Spíritu sancto vivis et regnas Deus, per ómnia sæcula sæculórum. **R. Amen.**

Deinde sedet cum mitra Pontifex, et alloquitur eos sub his verbis:

Fílii caríssimi, animadvértere debétis, quod hódie de foro Ecclésiæ facti estis, et privilégia clericália sortíti estis; cavéte igitur, ne propter culpas vestras illa perdátis; et hábitu honésto, bonisque móribus, atque opéribus Deo placére studeátis. Quod ipse vobis concédát per Spírítum sanctum suum. **R. Amen.**

Tum, suggerente Archidiacono, ordinati redeunt ad loca sua.

DE MINORIBUS ORDINIBUS.

Quatuor minores Ordines dari possunt extra Missarum solemnia, diebus Dominicis, et Festivis duplicibus, sed in mane tantum.

Ordinandi omnes ad quatuor minores Ordines esse debent superpelliceis induti, cum candela in manu dextera.

DE ORDINATIONE OSTIARIORUM.

Pro Ostiariis ordinandis parentur claves Ecclesiæ. Pontifex, Clericis ordinatis, surgit et cum mitra ad sedem, seu ad faldistorium, in cornu Epistolæ, revertitur: ubi deposita mitra, et ad altare conversus, oblato sibi libro, cantat primam Collectam, deinde sedet, reassumit mitram, et cantatur prima Lectia. Interim accedunt duo Capellani cum libro, et candela ante Pontificem, qui sedens cum mitra, ex eo legit Lectionem ipsam. Quibus finitis, surgit Pontifex, et cum mitra ad faldistorium ante medium altaris sibi præparatum proficiscitur, et in illo sedet renibus altari versis. Archidiaconus vocat ordinandos, dicens:

Accédant qui ordinándi sunt ad officium Ostiariórum.

Et mox Notarius singulos nominatim vocat, et quilibet respondet: **Adsum.**

Omnibus in superpelliceis cum candelis in manibus coram Pontifice genuflexis, Pontifex admonet illos, dicens:

Susceptúri, filii caríssimi, officium Ostiariórum, vidéte, quæ in domo Dei ágere debeátis. Ostiárium opórtet percútere cýmbalum, et campánam; aperíre Ecclésiám, et sacrárium; et librum aperíre ei, qui prædicat. Providéte igitur, ne per negligéntiam vestram, illárum rerum, quæ intra Ecclésiám sunt, áliquíd depéreat: certisque horis domum Dei aperiátis fidélibus; et semper claudátis infidélibus. Studéte étiam, ut, sicut materialibus clévibus Ecclésiám visíblem aperítis, et claudítis; sic et invisíblem Dei domum, corda scílicet fidélium, dictis, et exémpis vestris claudátis diabolo, et aperiátis Deo: ut divína verba, quæ audierint, corde retíneant, et ópere cómpleant, quod in vobis Dóminus perficiat per misericórdiam suam.

Hæ admonitiones non fiunt Cardinalibus, neque electis Episcopis.

Deinde Pontifex accipit, et tradit omnibus claves Ecclesiæ, quas successive manu dextera singuli tangant, Pontifice dicente: